

CYNGOR CYMUNED Y BETWS

Cynhaliwyd cyfarfod misol Cyngor Cymuned y Betws yn Ffestri Capel Newydd, y Betws ar Ddydd Mercher y 8fed o Mai 2019 am 7.00 yr hwyr.

YN BRESENNOL: Y Cyngorwr Loreen Lewis (Cadeiryddes), Cyngorwyr Wendy Haines, Nolene Morgan, Delyth Richards, Lucy Jones, Betsan Jones, Maldwyn John, Alex Davies a Annette Price

Cyngorwr Sir, Betsan Jones

YMDDIHEURIADAU. Cyngorwr Jose Picouto a Janet Davies.

1. DATGANIADAU GAN AELODAU AM FUDDIANNAU ARIANNOL A RHAI HEB FOD YN ARIANNOL.

Gwnaed gan y Cyng Lucy Jones gweler Pwynt 8b1.

2. CADARNHAU A LLOFNODI COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR DYDD MERCHER 13fed MAWRTH

Cynigiodd y Cyngorwr Betsan Jones ac eiliodd y Cyngorwr Alex Davies, bod cofnodion y cyfarfod misol a gynhaliwyd Ddydd Mercher 10fed Ebrill 2019 yn cael eu cadarnhau a'u llofnodi gan y Cadeirydd.

3. HEDDLU DYFED POWYS

Nid oedd neb yn bresennol.

FFIGURAU TROSEDDU AM MIS MAWRTH 2019

Ymosodiad = Niwed Troseddol = Troseddu Cyffuriau =

Byrgleriaeth = Lladrad = Trosedd Ceir = Amriwiol =

Cyfanswm Troseddu wedi eu Adrodd =

4. ADRODDIAD Y CYNGHORWR SIR

4.1 Hysbysodd y Cyngorwr Betsan Jones yr aelodau fod gan y Cyngor Sir Brif Weithredwr newydd, Wendy Walters. Bu'n llwyddiannus o 8 ymgeisydd a oedd ar y rhestr fer i 4 ymgeisydd a fynychodd Ganolfan Asesu. Esboniwyd y broses gyfnewid. Hysbyswyd yr Aelodau hefyd fod Cyngor Sir Caerfyrddin wedi gostwng £ 30,000 i gyflog y Prif Weithredwr.

Gofynnodd y Cyngorwr Price faint o gynorthwyr oedd gan y Prif Swyddog Gweithredol newydd. Hysbysodd y Cyngorwr Jones yr aelodau bod 1 a 6 o Benaethiaid Gwasanaethau.

NODWYD yr wybodaeth uchod gan yr aelodau.

4.2 Hysbysodd y Cynghorydd Betsan Jones yr aelodau o Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol y Ganolfan Deulu a gynhaliwyd ar 30 Ebrill 2019 a rhoddodd drosolwg o'r gwasanaethau a ddarperir fel dosbarthiadau magu plant a'i fod yn rhwydwaith cefnogi a chanolbwynt i rieni sy'n gallu mynychu o bob rhan o Sir Gaerfyrddin. Mae nifer dda yn mynychu'r grwpiau a sefydlwyd, fel Tylino Babanod Llysieuol a Bwydo ar y Fron. Maent wedi sicrhau grantiau ar gyfer rhywfaint o waith allanol sy'n cynnwys ffensys newydd a glaswellt ffug.

NODWYD yr wybodaeth uchod gan yr aelodau.

5. MATERION YN CODI

5.1 ARCHWILYDD MEWNOL

Hysbysodd y Clerc yr aelodau o wybodaeth Swyddfa Archwilio Cymru a luniwyd ar gyfer yr archwiliad ac y byddai'r gwaith papur yn mynd i Mr Lyn Llewellyn ar 10 Mai 2019 er mwyn iddo gyflawni'r Archwiliad Mewnol ar gyfer 2018/2019.

NODWYD yr wybodaeth uchod gan yr aelodau.

5.2 Rhoddodd y Cadeirydd adborth ynghylch y cyfarfod Safle ddydd Gwener 3ydd Mai 2019 am 9:30 am gyda Mr Jacob o'r Adran Briffyrdd.

Roedd y Cynghorydd Lewis, Haines, Davies a Price yn bresennol. Nid oedd cymaint o geir â phosibl ond cymerodd Mr Jacob eu sylwadau ar y bwrdd, cymerodd ffotograffau, rhoddodd awgrymiadau ynglŷn â phosibiliadau ynglŷn â thagfeydd yn yr ardal gan gynnwys sefydlu system unffordd i fyny Stryd y Parc - Heol Betws - Heol y Felin - Heol y Cyrnol. Mae llinellau dwbl a llinellau melyn yn cael eu defnyddio mewn rhai ardaloedd. Gan gysylltu â busnesau lleol i'w gwneud yn ymwybodol o broblemau tagfeydd a cheisio dod o hyd i atebion ymarferol, cafwyd trafodaeth ynghylch y materion parcio lleol.

NODWYD yr wybodaeth uchod gan yr aelodau a **PHENDERFYNWYD** y byddai'r Cynghorwyr yn siarad gyda'r Arweinydd Meithrin a'r triniwr gwallt ac unrhyw un arall ynghylch y materion parcio.

5.3 Rhoddodd y Clerc adborth ar y camau nesaf o gyfarfod y mis diwethaf ynghylch y Bwi Bywyd. Dywedodd y Cyng. Price wrth yr aelodau fod arian ar gael gan Tesco a bod trafodaeth wedi digwydd gan ei fod yn cael ei ddwyn yn rheolaidd gan ei ddeiliad presennol.

PENDERFYNWYD Y Clerc i wneud cais am gyllid ar gyfer cabinet Bwi Bywyd Newydd fel yr awgrymwyd gan Bartneriaeth Diogelwch Dŵr Sir Gaerfyrddin ac am Ddiffibriliwr ar gyfer Parc y Betws.

5.4 Rhoddodd y Clerc y wybodaeth ddiweddaraf am yr arwyddion newydd ar gyfer y Parciau a oedd yn y broses o gael eu cytuno ac roedd y Clerc yn aros i'r prawf gael ei e-bostio i'w wirio.

Hysbysodd y Cynghorydd Price yr aelodau fod ffotograffydd proffesiynol yn defnyddio'r parc i dynnu lluniau o blant a bod cŵn rhydd gerllaw ar adegau ac y

gellid gwneud unrhyw beth ynglŷn â hyn a chŵn yn curo dros blentyn. Cafwyd trafodaeth ynglŷn â pherchnogaeth ci cyfrifol a chadw cŵn ar dennyn.

PENDERFYNWYD bod y Clerc yn gwirio Polisi Yswiriant ac i ychwanegu Cŵn at yr arwyddion newydd.

5.5 Rhoddodd y Clerc ddiweddariad ar y mater lechyd a Diogelwch yn y garej gyferbyn â Pharc y Betws ac ni all y Cyngor Sir orfodi unrhyw reoliadau ac ar ôl trafodaeth cynigiodd y Cyng. Lucy Jones a chytunodd yr holl aelodau bod y Clerc yn llunio adroddiad ac yn anfon i Adran Gwarchod y Cyhoedd ynglŷn â'r mater hwn gan nad oes dim y gall y Cyngor Cymuned, y Cyngor Sir na'r HSE ei wneud oni bai bod digwyddiad difrifol yn digwydd.

PENDERFYNWYD Y Clerc i lunio adroddiad ac anfon copi at Adran Gwarchod y Cyhoedd CSC.

5.6 Hysbysodd y Clerc yr aelodau nad yw'r bont gerrig wedi'i rhestru na'i lleoli mewn ardal gadwraeth. Mae'r ymholiad bellach wedi'i anfon at Mr Andrew Francis, Rheolwr Datblygu CSC a allai fod o gymorth.

NODWYD a **PHENDERFYNWYD** Y Clerc i barhau gydag ymholiadau.

5.7 Trafodaeth ynghylch RFC.

PENDERFYNWYD bod y Clerc yn cysylltu â'r cyfreithiwr i weld a all fynychu cyfarfod mewn perthynas â'r materion.

5.8 Trafodaeth ynglŷn â Grantiau a CSC yn mynychu'r cyfarfod i hysbysu'r aelodau o'r broses ac ati.

PENDERFYNWYD y dylai'r Clerc gysylltu a threfnu hyn.

5.9 Ffurflenni a ddosberthir i Gynghorwyr ynghylch lwfansau'r Panel Taliadau Annibynnol er mwyn iddynt naill ai optio allan neu gwblhau eu manylion gan fod y lwfans yn drethadwy.

PENDERFYNWYD dychwelyd ffurflenni yn y cyfarfod nesaf.

6. GOHEBIAETH.

Cydnabuwyd yr ohebiaeth ganlynol a **NODWYD** y cynnwys.

6.1 Derbyniwyd e-bost oddi wrth CSC ynghylch 2 sesiwn am ddim o hyfforddiant Cod Ymddygiad sy'n cael ei gynnal gan y Sir ar gyfer Cynghorwyr a Chlercod. Dylai pob aelod newydd fod yn bresennol gyda'r rhai nad ydynt wedi derbyn hyfforddiant o fewn yr ychydig flynyddoedd diwethaf sydd angen mynychu hyfforddiant gloywi.

NODWYD yr uchod a **PHENDERFYNWYD** y dylai'r Clerc anfon e-bost at Gynghorwyr a all wedyn roi gwybod i'r Clerc pa sesiwn y byddan nhw'n gallu ei mynychu gan fod angen dychweliad i CSC er mwyn mesur faint fydd yn mynd.

6.2 Derbyniwyd e-bost gan Gyngor Sir Caerfyrddin. Cod Ymddygiad Data sy'n ofynnol gan CSC - faint o ddatganiadau o ddiddordeb a hyfforddiant a dderbyniwyd.

NODWYD yr uchod a **PHENDERFYNWYD** i'r Clerc ddarparu'r wybodaeth.

6.3. Hysbysodd y Clerc yr aelodau o ohebiaeth a dderbyniwyd ynglŷn â chwblhau archwiliad o waith pŵer Abergelli.

NODWYD yr uchod gan yr aelodau a'r Clerc i anfon e-bost ymlaen.

6.4. Derbyniwyd e-bost ynglŷn â Dathliad 21ain Pen-blwydd Cymdeithasau Gefeillio Rhydaman ddydd Gwener 24 Mai 2019 6pm - 8.30pm.

NODWYD yr uchod.

6.5. Hysbysodd y Cadeirydd yr aelodau fod y Swyddog Iechyd a Diogelwch ar gyfer y Sir wedi bod allan i archwilio Parc Maesquarre a llunio ei Adroddiad Arolygu Blynyddol. Roedd wedi dweud wrthi na ddylai'r Cyngor Cymuned lofnodi'r brydles nes bod y person sy'n delio â Throsoglwyddo Asedau yn y Sir yn ymweld â'r safle gan fod llawer o faterion fel tyllau yn y ddaear sy'n llenwi â dŵr a phosibilrwydd yr offer cael ei dynnu ac mae'r adroddiad yn cael ei weld a'i drafod gan yr holl aelodau. Roedd wedi sôn wrth y Cadeirydd bod yna ail barc gerllaw sy'n ardal werdd o flaen ychydig o dai. Dywedodd y Cyng. Lucy Jones nad yw'n ail barc ond dim ond ardal laswelltog werdd ydyw.

PENDERFYNWYD Cyng Betsan Jones i fynd ar drywydd y Sir o ran y ddau fater uchod.

7. MATERION CYNLLUNIO

- a. E / 38730 - Dim gwrthwynebiad
- b. E / 38801 - **PENDERFYNWYD** bod y Clerc yn anfon gwrthwynebiadau i adran gynllunio CSC.

8. TALIADAU CYFRIFON / DONIADAU / CEISIADAU ARIANNU

8a. CYFRIFON

1. Treth Incwm Clercod	£ 130.00
2. Cyflogau a Lwfansau Clercod	£ 691.55
3. Costau Postio	£ 3.62
4. Costau Deunydd ysgrifennu	£ 16.18
5. Dim ond Print - Arwyddion y Parc	£ 143.06

PENDERFYNWYD talu'r uchod.

8b. DONIADAU / CEISIADAU ARIANNU

1. Derbyniwyd cais am arian gan Ymddiriedolaeth Gofalwyr Croesffyrdd Sir Gâr - Derbyniwyd Gwasanaeth Dal i Fyny.

Datganodd y Cynghorydd Lucy Jones Ddiddordeb.

PENDERFYNWYD y Clerc i ofyn am Fantolen.

9.ADRODDIADAU

9a. Hysbysodd y Cadeirydd yr aelodau fod Cerddwyr Rhydaman wedi dweud wrthi fod llwybr Treforis i Faerdy wedi gordyfu.

NODWYD yr uchod a **PHENDERFYNWYD** y byddai'r Cynghorwyr Haines yn cael yr union leoliad trwy edrych ar y safle Hawliau Tramwy ar wefan CSC fel rhif llwybr troed ac mae angen union leoliad cyn i'r ceidwaid lleol fynychu.

9b. Trafodaeth ynglŷn â Fan Camper sy'n cael ei barcio y tu allan i giât ardal chwarae Heol y Felin ac sy'n rhwystro'r olygfa wrth adael y lôn ac am blant bach sy'n defnyddio'r beiciau yn y parc gan y Cynghorydd Morgan, Price a Haines a'r yswiriant.

PENDERFYNWYD cymryd plât rhif a'i drosglwyddo i'r heddlu.

10. UNRHYW FATER ARALL

Dim

11. ADRODDIADAU EITHRIEDIG

Dim

Cyfarfod ar gau am 8:50pm.